

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **J. V.**, zastoupen Mgr. Lukášem Slaninou, advokátem se sídlem Komenského 266/3, Hradec Králové, proti žalované: **Univerzita Palackého v Olomouci**, se sídlem Křížkovského 8, Olomouc, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 3. 2014, č. j. 22 A 9/2012 - 48,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobce J. V. domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by byl zrušen rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 3. 2014, č. j. 22 A 9/2012 - 48, a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Krajský soud v Ostravě (dále také „krajský soud“) napadeným rozsudkem zamítl žalobu, kterou se žalobce J. V. domáhal zrušení rozhodnutí rektora žalované Univerzity Palackého v Olomouci ze dne 10. 11. 2011, č. j. 4419/2011-R, jímž nebylo vyhověno žádosti žalobce o přezkoumání rozhodnutí děkanky Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci (dále jen „rozhodnutí děkanky“) ze dne 1. 8. 2011, č. j. 3595/7940-2011, o ukončení studia žalobce v prezenční formě magisterského studijního programu „Právo a právní věda“ M6805, oboru Právo 6805T003 č. j. 8720, a rozhodnutí děkanky bylo potvrzeno.

Krajský soud se při svém rozhodování nejprve ztotožnil se závěrem žalované, že nesprávné uvedení data oznámení o pokračování v řízení o ukončení studia dnem 1. 8.

2011 místo správného data 1. 7. 2011 bylo písarskou chybou, která nemohla mít žádný vliv na zákonnost či přezkoumatelnost prvostupňového i žalobou napadeného rozhodnutí. Obsahem spisu je totiž prokázáno, že oznámení o pokračování v řízení má datum 1. 7. 2011, čemuž logicky nasvědčuje skutečnost, že písemné vyhotovení uvedeného oznámení bylo žalobci doručeno dne 18. 7. 2011. První žalobní bod proto není důvodný.

Krajský soud neshledal důvodným ani druhý žalobní bod, neboť žalobcem zmiňovaná žádost o přerušení řízení ohledně ukončení studia ze dne 21. 7. 2011 obsahovala jen samotnou žádost odůvodněnou probíhajícím kasačním řízením u Nejvyššího správního soudu v souvislosti s usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 2. 2011, č. j. 22 A 207/2010 - 14, kterým byla odmítnuta žaloba o přezkoumání oznámení rektora žalované ze dne 22. 10. 2010, č. j. 2183/2010-R, ve věci udělení výjimky z postupu dle studijního a zkušebního řádu (žádost žalobce o udělení výjimky - prodloužení lhůty určené ke splnění státních závěrečných zkoušek a stanovení nového termínu k odevzdání a obhajobě diplomové práce). Jiná tvrzení vztahující se k meritu věci, tj. k řízení o ukončení studia, tato žádost neobsahovala. Ani krajský soud proto neshledal důvody, pro které by popis tohoto úkonu žalobce měl mít své místo v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí. Obsahem správního spisu je navíc prokázáno, že děkanka právnické fakulty na tuto žádost žalobce reagovala sdělením ze dne 25. 7. 2011, č. j. STU/3047/2011Gött, v němž informovala zástupce žalobce, že neshledala relevantní důvody pro přerušení řízení o ukončení studia a oznámila jeho pokračování.

Krajský soud neshledal opodstatněným třetí žalobní bod, neboť se neztotožňuje s názorem žalobce o obsoletních účincích rozhodnutí děkanky právnické fakulty ze dne 1. 8. 2011 jako prvostupňového správního orgánu vzhledem k tomu, že již dříve vydala rozhodnutí, jímž přijala žalobce ke studiu na právnickou fakultu v důsledku úspěšného složení přijímacích zkoušek (dne 29. 6. 2011). Je tomu tak proto, že se jedná o dvě odlišná řízení (řízení o ukončení studia a řízení přijímací), která jsou na sobě nezávislá. Řízení o ukončení studia je důsledkem zásadního porušení studijních povinností, kdežto přijetí ke studiu je důsledkem úspěšného zvládnutí přijímacích zkoušek. Rozhodnutí o přijetí žalobce ke studiu na právnickou fakultu ze dne 29. 6. 2011 proto nemohlo mít žádný skutkový a právní vliv na průběh řízení o ukončení studia a meritorní rozhodnutí vydané v toto řízení. Správný není ani názor žalobce, že danou situaci bylo třeba vyhodnotit tak, že žalobce nepřestal být studentem žalované. Přijetí ke studiu je totiž jen prvním krokem k tomu, aby se uchazeč stal studentem. Ze studijního a zkušebního řádu platného ke dni 29. 6. 2011 vyplývá, že se tak stane až dnem zápisu do studia (čl. 6 bod 1).

Krajský soud také dospěl k závěru, že není důvodný ani čtvrtý žalobní bod, v němž žalobce namítá jednak vadné posouzení nového procesního oprávnění studentů žalovanou ve smyslu ust. čl. 53 nového studijního a zkušebního řádu, které upravuje výjimečné prominutí povinnosti studenta, a jednak zkrácení na právech spočívající v tom, že rozhodnutí bylo vydáno podle starého studijního a zkušebního řádu. Je tomu tak proto, že toto žalobní tvrzení je v rozporu s právní úpravou obsaženou v novém studijním a zkušebním řádu, který nabyl účinnosti dne 1. 9. 2011. V ust. čl. 55 bodu 1 nového studijního a zkušebního řádu je uvedeno, že „Řízení o právech a povinnostech studentů, která nebyla pravomocně skončena před účinností tohoto řádu, se dokončí podle dosavadního předpisu (studijní a zkušební řád ÚP ze dne 14. 4. 2005)“. Řízení o ukončení

pokračování

studia žalobce bylo zahájeno oznámením o zahájení tohoto řízení ze dne 2. 9. 2010, které bylo žalobci doručeno dne 16. 9. 2010. Vzhledem k tomu, že se jedná o řízení, které bylo zahájeno za účinnosti starého studijního a zkušebního řádu, nemohlo být postupováno jinak, než podle tohoto vnitřního předpisu žalované. Ze stejného důvodu je potom neopodstatněný požadavek žalobce, aby mohl využít nového procesního institutu upravujícího výjimečné prominutí povinnosti studenta podle čl. 53 nového studijního a zkušebního řádu. Krajský soud proto považuje za bezpředmětné jakékoliv srovnávání institutu výjimky podle ust. čl. 41 starého studijního a zkušebního řádu a institutu výjimečného prominutí povinnosti studenta podle čl. 53 nového studijního a zkušebního řádu a tím dovozovat nepřiměřenou tvrdost postupu vůči žalobci.

Krajský soud také dovodil, že je nedůvodné tvrzení žalobce o tom, že byl postupem správních orgánů zkrácen na svém právu na vysokoškolské vzdělání, které mu zaručuje ust. čl. 33 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Je tomu tak proto, že uvedené ustanovení zaručuje jen právo na přístup ke vzdělání a nikoliv právo na úspěšné absolvování studia.

Žalobce v doplnění žaloby ze dne 10. 12. 2013, doručeném krajskému soudu následujícího dne, brojí i proti rozhodnutí rektora žalované ze dne 8. 11. 2011, č. j. 4533/2011-R, o neudělení výjimky podle studijního a zkušebního řádu, o níž žalobce požádal žádostí ze dne 19. 10. 2011. Dodatečné doplnění své žaloby odůvodnil rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2013, č. j. 1 As 52/2012 - 114, v související věci, v níž tímto rozsudkem byla zamítnuta kasační stížnost žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 1. 2012, č. j. 22 A 4/2012 - 24, kterým byla odmítnuta jeho žaloba proti témuž shora uvedenému rozhodnutí rektora žalované. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 9. 10. 2011 vyslovil názor, že soudní přezkum rozhodnutí o výjimce je umožněn až v rámci konečného rozhodnutí ve věci samé (§ 75 odst. 2 s. ř. s.).

Krajský soud se nejprve zabýval otázkou, zda je toto doplnění žaloby po lhůtě stanovené v § 72 odst. 4 s. ř. s. procesně přípustné a dospěl k závěru, že toto doplnění lze v posuzované věci připustit. Je tomu tak proto, že v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2013, č. j. 1 As 52/2012 - 114, bylo nově vymezeno, že rozhodnutí o výjimce je z materiálního hlediska podkladovým rozhodnutím, které je přezkoumatelné až v řízení o žalobě proti rozhodnutí o ukončení studia. Odmítnutí doplnění žaloby pro opožděnost by pak za této situace představovalo porušení práva žalobce na soudní ochranu.

Žalobce v doplnění žaloby uplatnil doslovně všechny žalobní body obsažené v předchozí žalobě proti rozhodnutí o neudělení výjimky.

Krajský soud především neshledal opodstatněným první žalobní bod, v němž žalobce namítal nepříslušnost rektora žalované k rozhodnutí o žádosti o výjimku podané podle čl. 53 nového studijního a zkušebního řádu. Jak již bylo uvedeno shora, čl. 55 bod 1 nového studijního a zkušebního řádu jednoznačně a bezvýjimečně upravuje přechodná ustanovení vztahující se k řízení o právech a povinnostech studentů, která byla zahájena za účinnosti starého studijního a zkušebního řádu, ale do doby účinnosti nového studijního a zkušebního řádu nebyla pravomocně skončena. Mezi tato řízení, na něž dopadá čl. 55 bod 1 nového studijního a zkušebního řádu, lze zařadit i případ žalobce. Pokud by tomu tak nebylo a řízení o uvedené výjimce nebylo součástí řízení o ukončení studia, ale jakýmsi

zcela samostatným řízením mimo jeho rámec, jak se snaží naznačit žalobce, nemohlo by splňovat předpoklad materiálního hlediska ve smyslu již uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2013 (nebylo by podkladovým rozhodnutím v posuzované věci). Žalobce se proto může domáhat přezkumu rozhodnutí o výjimce pouze tehdy, pokud toto rozhodnutí procesně a věcně souvisí s rozhodnutím o meritu věci. Bylo-li proto rozhodnutí o výjimce vydáno na základě žádosti, která byla podána až poté, co bylo zahájeno řízení o ukončení studia pro nesplnění povinností stanovených studijním a zkušebním řádem, nemůže mít rozhodnutí o výjimce jinou povahu než související s ukončením studia. Žalovaná tedy postupovala zcela správně, když v souladu s čl. 55 bodu 1 nového studijního a zkušebního řádu posoudila žádost žalobce podanou podle čl. 53 tohoto nového vnitřního předpisu jako žádost o výjimku ve smyslu čl. 41 starého studijního a zkušebního řádu, podle kterého výjimky v postupu podle tohoto studijního a zkušebního řádu povoluje rektor nebo se souhlasem rektora děkan. Lze tedy uzavřít, že vydal-li rozhodnutí o výjimce rektor žalované, vydal ho správní orgán k tomu příslušný.

Krajský soud nesouhlasí ani s důvodností druhého žalobního bodu, v němž žalobce tvrdí, že rozhodnutí o výjimce mu nebylo doručeno (bylo doručeno JUDr. P. S., Ph.D., který však nebyl zmocněn k zastupování žalobce v řízení). Z obsahu správního spisu je sice zřejmé, že uvedené rozhodnutí bylo doručeno JUDr. P. S., Ph.D., nicméně žalobce v žalobě sám uvádí, že se s obsahem tohoto rozhodnutí seznámil. Nedoručení rozhodnutí žalobci je za této situace sice vadou řízení, avšak ne takového charakteru, která by způsobovala nezákonnost nebo nepřezkoumatelnost rozhodnutí o výjimce. Je tomu tak proto, že se žalobce s obsahem rozhodnutí fakticky seznámil, jak výslovně uvedl, takže jeho práva nebyla vadným postupem žalované nijak zkrácena. V tomto směru lze poukázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2009, č. j. 1 Afs 148/2008 - 73, který vyslovil právní názor, že: *„Je-li adresát s obsahem písemnosti obeznámen, potom otázka, zda bylo doručení vykonáno předepsaným způsobem, nemá význam. Nedodržení formy tedy samo o sobě neznamená, že se doručení musí zopakovat, rozhodující je, zda se daná písemnost dostane do rukou adresáta“*.

Krajský soud nepřisvědčil ani třetímu a čtvrtému žalobnímu bodu, v nichž žalobce namítl, že žalovaná neposoudila všechny lékařské zprávy o jeho zdravotním stavu, a tu, kterou posoudila, vyhodnotila chybně. Krajský soud vzal z obsahu správního spisu za prokázané, že žalobce svou žádost o výjimečné prominutí povinností studenta ze dne 19. 10. 2011 doložil lékařskou zprávou doc. MUDr. L. S., CSc. ze dne 18. 10. 2011, z níž se podává, že žalobce je sledován v ambulanci této lékařky pro *„zdravotní potíže, které vedly k výraznému zhoršení psychické a fyzické kondice v průběhu studia, zejména v posledních letech. V důsledku psychosomatické poruchy, která byla provázena nápadnou podvábou a oslabením celkového fungování, nebyl schopen adekvátně zvládat studijní zátěž. Po zahájení léčby a v důsledku podávání medikamentů se stav výrazně zlepšil, což zpětně potvrzuje správnost diagnostického závěru (dystymie) a zvoleného způsobu léčby. Jedná se o poruchu s dlouhodobějším průběhem, proto předpokládáme, že bude nadále v naší ambulantní léčbě, dokud to bude stav vyžadovat“*. V žádosti samé pak žalobce uvedl, že dříve nepožádal o přerušování svého studia z důvodu uvedené nemoci, neboť byl uzavřen do sebe, psychicky a fyzicky vyčerpan a nebyl ani schopen plně dohlédnout všech důsledků, které nastaly. K návštěvě lékařky ho přesvědčila nakonec až rodinná známá, která si delší dobu všimla jeho psychické skleslosti. Až jmenovaná lékařka jej přesvědčila, že jeho potíže jsou

pokračování

psychogenního původu a bude je možno eliminovat antidepresivy. Ostatně, s lékařkou se nějakou chvíli i přel ohledně příčin svých potíží. Sám se totiž nedomníval, že jeho potíže mohou mít původ v duševním onemocnění. Z obsahu správního spisu vzal krajský soud též za prokázané, že žalobce již v žádosti ze dne 13. 7. 2010 požádal o prodloužení lhůty určené ke složení státních závěrečných zkoušek a o stanovení nového termínu k odevzdání a k obhajobě diplomové práce ze zdravotních důvodů, aniž by sám cokoliv bližšího uvedl. K této žádosti také doložil lékařské vyjádření již uvedené lékařky ze dne 11. 6. 2010, v němž je uvedeno, že *„žalobce je sledován v její ambulanci pro zdravotní potíže, které vedly k výraznému zhoršení psychické a fyzické kondice v posledních dvou letech. V důsledku psychosomatické poruchy, která byla provázena nápadnou podvábou a oslabením celkového fungování, nebyl schopen adekvátně zvládat studijní zátěž. V souvislosti s výše uvedeným žádám o laskavé zohlednění zdravotních problémů jmenovaného při rozhodování o prodloužení doby nutné k vykonání státní závěrečné zkoušky“*. Obsahem správního spisu je rovněž lékařská zpráva téže lékařky ze dne 27. 8. 2010, která byla přílohou žádosti žalobce o přezkoumání rozhodnutí rektora žalované ze dne 26. 8. 2010, č. j. 1842/2010-R, jímž bylo rozhodnuto o žádosti žalobce o udělení výjimky ze dne 13. 7. 2010. Nicméně na tuto zprávu není žalobcem v žádosti o výjimku ze dne 19. 10. 2011 odkazováno. Žalovaná proto v žalobou napadeném rozhodnutí vycházela z aktuální zprávy, která byla k žádosti přiložena, tj. ze zprávy ze dne 18. 10. 2011, a vyhodnotila ji jako obecnou, nevypovídající nic bližšího o povaze ani o době trvání duševních potíží žalobce. Vzhledem k tomu, že obsahově jsou obě lékařské zprávy ze dne 11. 6. 2010 a ze dne 18. 10. 2011 téměř shodné, krajský soud neshledal zásadní pochybení žalované v tom, že v napadeném rozhodnutí je zmiňována pouze aktuální zpráva ze dne 18. 10. 2011. Krajský soud dospěl k závěru, že vyhodnocení této lékařské zprávy žalovanou zcela odpovídá obsahu této zprávy. Její obsah je veden ve zcela formální rovině, aniž by tvrzená porucha žalobce byla specifikována natolik, aby bylo možno objektivně posoudit její dopad na faktické chování žalobce, zejména pokud jde o důvody absence jeho realistického přístupu k plnění studijních povinností, ale především k přijetí opatření, která by mu umožnila po odeznění zdravotních potíží studium úspěšně dokončit.

Vyslovené závěry k třetímu a čtvrtému žalobnímu bodu pak platí i pro pátý žalobní bod, v němž žalobce namítá, že jeho tvrzení uvedená v žádosti o výjimku byla žalovanou desinterpretována. Desinterpretaci spatřuje žalobce ve zlehčení popisované situace. Krajský soud má především za to, že je pro rozhodnutí o věci nepodstatný způsob, jakým žalobce dospěl k rozhodnutí vyhledat lékařskou pomoc. Má-li být důvodem žádosti o výjimku (důvodem zvláštního zřetele hodným) zdravotní stav žalobce, jak to ostatně sám žalobce zdůrazňuje, je rozhodující především charakter onemocnění žalobce a jeho vliv na chování jedince, který o takovou výjimku žádá. Subjektivní líčení procesu uvědomění si stavu onemocnění a rozhodnutí léčit se mohou být pouze skutkovým dokreslením situace, ale nemohou mít zásadní vypovídací hodnotu. V interpretaci těchto tvrzení žalobce učiněné žalovanou v napadeném rozhodnutí proto nespátřuje krajský soud desinterpretaci žalobcových tvrzení, ale pouze jejich zobecnění odpovídající významu, jaký pro věc samou měly.

Krajský soud nemůže souhlasit ani se šestým žalobním bodem, v němž žalobce namítl absenci výzvy k doplnění důkazů ze strany žalované. Je tomu tak proto, že v řízení o udělení výjimky z povinností stanovených vnitřním předpisem žalované nemá žalobce

veřejné subjektivní právo na její udělení. Je to žalobce, který nese důkazní břemeno, a postup správního orgánu proto bude vždy odvislý od tvrzení žadatele a jím nabídnutých důkazů. V tomto typu řízení nelze tudíž po žalované požadovat procesní postup vedoucí k doplnění dokazování.

Posléze krajský soud nemůže přisvědčit ani sedmému žalobnímu bodu, v němž žalobce poukazuje na tvrdost napadeného správního rozhodnutí a na formalistický přístup žalované. Jde-li o namítané nedůvodné zkracování žalobce na právech tím, že je mu upíráno využití institutu výjimečného prominutí povinností studenta podle čl. 53 odst. 1 nového studijního a zkušebního řádu odkázal krajský soud na svou argumentaci uvedenou ke čtvrtému žalobnímu bodu v původním znění a především podotkl, že žalobce na žádném právu v uvedeném směru ani zkrácen nebyl. Je tomu tak proto, že jeho žádost podaná podle čl. 53 odst. 1 nového studijního a zkušebního řádu byla posouzena podle čl. 41 starého studijního a zkušebního řádu. Pokud pak jde o namítanou nepřiměřenou tvrdost napadeného rozhodnutí, která je spatřována v závěru žalované, že žalobce měl místo výjimečného prodloužení studia požádat o přerušení studia, krajský soud rovněž odkazuje na závěr žalované, že byl-li žalobce schopen vyhodnotit své psychické potíže a vyhledat odbornou lékařskou pomoc, mohl být také schopen podat žádost o přerušení studia. V tomto případě jde však o správní úvahu žalované, která je v její pravomoci a vychází z tvrzení žalobce, z obsahu lékařských zpráv a je v souladu s principy logického uvažování. Krajský soud by v rámci soudního přezkouvání správního rozhodnutí mohl zasáhnout do úvahy správního orgánu pouze v případě, že správní úvaha je v rozporu s podklady rozhodnutí nebo v rozporu se zásadami logického uvažování. To se v posuzované věci nestalo a předestřenou úvahu proto nelze označit za nepřezkoumatelnou ani za nezákonnou.

Ze všech uvedených důvodů proto krajský soud žalobu zamítl.

Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce jako stěžovatel (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost, kterou výslovně opřel o důvod uvedený v ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Stěžovatel v kasační stížnosti nejprve podrobně zrekapitulovat obsah spisového materiálu, resp. uvedl výčet nejdůležitějších úkonů, z nichž vyšly při svém rozhodování správní orgány a krajský soud. Zejména však poukázal na to, že rektoru žalované jako správnímu orgánu byly z úřední činnosti známy celkem tři lékařské zprávy doc. MUDr. L. S., CSc., které se týkají jeho onemocnění a geneze tohoto onemocnění.

Šlo o I. lékařskou zprávu ze dne 11. 6. 2010, II. lékařskou zprávu ze dne 27. 8. 2010, která je nejpodrobnější a III. lékařskou zprávu ze dne 18. 10. 2011, jež byla psána s předpokladem recipientovy znalosti obou zpráv předcházejících.

Ve správním rozhodnutí ze dne 8. 11. 2011, č. j. 4533/2011, jímž rektor žalované nevyhověl jeho žádosti ze dne 19. 10. 2011 o výjimečné prominutí povinností studenta, které krajský soud přezkoumával jako rozhodnutí podkladové, se však rektor pokusil vypořádat pouze s III. lékařskou zprávou ze dne 18. 10. 2011, jež byla přiložena k žádosti ze dne 19. 10. 2011. Tento závěr vyplývá z rozsudku krajského soudu, kde je uvedeno

pokračování

„Obsahově jsou obě lékařské zprávy ze dne 11. 6. 2010 a ze dne 18. 10. 2011 téměř shodné, proto krajský soud neshledává zásadní pochybení žalované v tom, že v napadeném rozhodnutí je zmiňována pouze aktuální lékařská zpráva ze dne 18. 10. 2011“.

Zásadním pochybením správního orgánu, konkrétně rektora žalované, je však to, že o II. lékařské zprávě ze dne 27. 8. 2010, rozhodnutí ze dne 8. 11. 2011 zcela mlčí, ačkoliv i podle zjištění krajského soudu uvedeného v napadeném rozsudku, byla uvedená zpráva součástí správního spisu. Krajský soud toto opomenutí nejpodrobnější ze tří lékařských zpráv akceptuje slovy napadeného rozsudku *„Nicméně na tuto zprávu není žalobcem v žádosti o výjimku ze dne 19. 10. 2011 odkazováno“*. Tento poznatek krajského soudu není ale pravdivý, jak to dokládá hned první odstavce odůvodnění předmětné žádosti o výjimku, v němž jako žadatel popisuje, jak podával žádost o přezkoumání někdejšího rozhodnutí rektora žalované o výjimce ze dne 26. 8. 2010, č. j. 1842/2010-R, což v nové žádosti doplňuje slovy danými do závorky: *„přiložil jsem k ní i podrobnější lékařskou zprávu“* – tedy II. lékařskou zprávu. Ostatně II. lékařská zpráva ze dne 27. 8. 2010 je výslovně zmiňována i v odst. 20 žádosti ze dne 3. 10. 2011 o přezkoumání rozhodnutí děkanky právnické fakulty o ukončení studia i v žádosti ze dne 11. 10. 2011 o smírné vyřešení případu ukončení studia. II. lékařská zpráva byla správnímu orgánu dobře známa z jeho úřední činnosti (jak rektorovi žalované, tak děkance právnické fakulty). Tato zpráva byla také např. přiložena k žádosti o přezkoumání rozhodnutí ze dne 26. 8. 2010, č. j. 1842/2010 a je zmiňována v různých podáních, vyjádřeních a rozhodnutích. Vzhledem k tomu, že řízení o výjimce je věcně spjata s řízením o ukončení studia, nebyl dán důvod k tomu, aby rektor žalované neposoudil II. lékařskou zprávu též v rámci řízení o výjimce.

Obdobně mlčí výše uvedené rozhodnutí rektora i o I. lékařské zprávě ze dne 11. 6. 2010, která je též součástí správního spisu, neboť ji sám krajský soud zmiňuje a cituje v napadeném rozsudku. Tato lékařská zpráva byla přitom přiložena k někdejší žádosti o výjimku, o níž rektor žalované rozhodl někdejším rozhodnutím, jež je výslovně uvedeno v nové žádosti o výjimku ze dne 19. 10. 2011. Ostatně i tato I. lékařská zpráva je známa správním orgánům z úřední činnosti.

Z výše uvedených nedostatků vyplývá, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, je v rozporu se spisem [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.].

Stěžovatel má rovněž za to, že ust. § 68 odst. 1 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vysokých školách“) o výluce aplikace obecných předpisů o správním řízení na rozhodování o právech a povinnostech studenta, bylo ust. § 180 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „správní řád“) nepřímo novelizováno. Z toho vyplývá, že níže uvedená ustanovení správního řádu měla být aplikována i v předmětném řízení o výjimečném prominutí povinností studenta.

Z institutu správního uvážení proto vyplývala povinnost rektora žalované užít správního uvážení, a to logicky a podloženě. V situaci tvrzení a doložení relevantního důvodu, o němž musí správní orgán logicky uvážit, ale vyplývá ze zásady volného hodnocení důkazů, že se logická úvaha musí promítnout i do odůvodnění správního rozhodnutí, v kterém musí být uvedeny všechny úvahy, kterými se správní orgán řídil (§

68 odst. 3 správního řádu). Je tedy zřejmé, že i v případě výluky správního řádu, musí odůvodnění v každém případě splňovat náležitosti odůvodnění podle správního řádu. To platí zvláště tehdy, když rozhodnutí o ukončení studia, jemuž je rozhodnutí o výjimce rozhodnutím podkladovým, musí být řádně odůvodněno, a to dle § 68 odst. 3 písm. g) ve spojení s § 56 odst. 1 písm. b) zákona o vysokých školách.

Nelze se proto ztotožnit s postojem krajského soudu, že není zásadním pochybením žalované, jestliže v napadeném rozhodnutí je zmiňována pouze aktuální III. lékařská zpráva. Z tohoto postoje a contrario nutně vyplývá, že pokud žádná jiná lékařská zpráva není vůbec zmiňována, nebyla ani správním orgánem hodnocena, což je chybné. Navíc lékařské zprávy I. a III. nejsou shodné (III. lékařská zpráva již uvádí název potvrzené diagnózy, zatímco I. lékařská zpráva tuto diagnózu ještě neuvádí). Obě tyto lékařské zprávy tedy měly být rektorem žalované hodnoceny a vzhledem k tomu, že je měl správní orgán k dispozici nebylo ani nutné, aby je jako žadatel znovu předkládal. Navíc skutečnosti uvedené v obou zprávách jsou známé správnímu orgánu z úřední činnosti (§ 50 odst. 1 správního řádu). Měl-li však správní orgán za to, že tvrzení vyplývající ze žádosti nejsou dostatečná, měl žadatele vyzvat k jejich doplnění.

Z uvedeného proto vyplývá, že při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost.

Stěžovatel z uvedených důvodů navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu, a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná v písemném vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že se ztotožňuje s napadeným rozsudkem krajského soudu i s jeho odůvodněním, na které pro stručnost odkazuje. Je tomu tak proto, že se krajský soud v odůvodnění svého rozhodnutí detailně vypořádal se všemi tvrzeními stěžovatele a závěry k nimž dospěl, také logicky odůvodnil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není opodstatněná.

Nejvyšší správní soud předepisuje, že i v řízení o kasační stížnosti se jako kasační soud řídí dispoziční zásadou. Je provedením této dispoziční zásady, jestliže ust. § 106 odst. 1 s. ř. s. ukládá stěžovateli povinnost označit rozsah napadení soudního rozhodnutí a uvést, z jakých důvodů (skutkových a právních) toto soudní rozhodnutí napadá a považuje výroky tohoto rozhodnutí za nezákonné, a že kasační soud je pak vázán rozsahem kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) a důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 4 věta před středníkem s. ř. s.). Činnost Nejvyššího správního soudu je ohraničena rámcem takto vymezeným (rozsah napadení soudního rozhodnutí a skutkové a právní důvody nezákonnosti tohoto rozhodnutí), a tento soud se musí omezit na zkoumání napadeného rozhodnutí jen v tomto směru, nejde-li ovšem o vadu, k níž musí hledět z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 věta za středníkem s. ř. s.). I při nejmírnějších požadavcích proto musí být z kasační stížnosti poznatelné, v kterých částech a po jakých stránkách má

pokračování

Nejvyšší správní soud napadené soudní rozhodnutí zkoumat, přičemž kasační soud není povinen, ale ani oprávněn sám vyhledávat možné nezákonnosti soudního rozhodnutí.

Stěžovatel v první části kasační stížnosti vytýká správnímu orgánu (rektorovi žalované) jen to, že v řízení, které předcházelo vydání rozhodnutí ze dne 8. 11. 2011, č. j. 4533/2011-R, o nevyhovění žádosti stěžovatele o výjimku ze Studijního a zkušebního řádu Univerzity Palackého v Olomouci ze dne 14. 4. 2005 č. A-6/2005 ve formě prominutí nevykonání státní závěrečné zkoušky ve lhůtě určené v tomto studijním a zkušebním řádu, a v rozhodnutí samotném, jež krajský soud přezkoumával jako podkladové rozhodnutí, nebyly posouzeny lékařské zprávy ze dne 11. 6. 2010 a ze dne 27. 8. 2010, jež jsou obsahem správního spisu a že ta, která byla hodnocena (lékařská zpráva ze dne 18. 10. 2011) byla posouzena chybně. Krajskému soudu pak stěžovatel vytýká to, že nedostal svým přezkumným povinnostem, které pro něho vyplývají z postavení správního soudu, a že z uvedených pochybení správního orgánu nevyvodil žádné zákonu odpovídající závěry.

Nejvyšší správní soud se proto musel ve své přezkumné činnosti omezit na zkoumání první části kasační stížnosti napadeného rozsudku krajského soudu jen v uvedeném rozsahu a z uvedených důvodů.

Podle odůvodnění rozhodnutí rektora Univerzity Palackého v Olomouci ze dne 8. 11. 2011, č. j. 4533/2011-R, vycházel rektor při posuzování zdravotního stavu stěžovatele z toho, že rozhodující pro posouzení udělení výjimky je charakter onemocnění a jeho vliv na chování jedince, jež žádá o výjimku. Je skutečností, že v této souvislosti rektor hodnotil lékařskou zprávu doc. MUDr. L. S., CSc. ze dne 18. 10. 2011 tak, že tato zpráva není průkazná pro účely tohoto řízení, neboť nevypovídá nic bližšího o povaze ani době trvání duševních obtíží stěžovatele (hovoří pouze o „letech“). Rozhodující je však to, že pokud stěžovatel přes naznačené psychické obtíže úspěšně uzavřel poslední ročník studia, bylo jistě v jeho silách i zvážit možnost přerušení studia za účelem přípravy na státní závěrečné zkoušky. Stěžovatel také nepoukázal na rapidní zhoršení svého zdravotního stavu, které by mu v době po splnění všech studijních povinností omezilo či zcela vyloučilo možnost racionálně se rozhodovat. Ostatně nic takového nevyplývá ani ze zmíněné lékařské zprávy. Naopak, vyhledal-li stěžovatel po poradě s rodinnou příbuznou odbornou lékařskou pomoc a rozhodl se z vlastní vůle pro léčení svých zdravotních obtíží, byl jistě schopen i zvážit a rozhodnout se i pro podání žádosti o přerušení studia. To se však nestalo, ačkoliv mu v tom nebránily žádné objektivní či subjektivní důvody.

Nejvyšší správní soud má ve shodě s krajským soudem za to, že v projednávané věci není zásadním pochybením s dopadem na zákonnost rozhodnutí, pokud se rektor žalované zmiňuje v rozhodnutí ze dne 8. 11. 2011, č. j. 4533/2011-R, jen o aktuální lékařské zprávě ze dne 18. 10. 2011, která již obsahuje název potvrzené diagnózy (dystymie), kdežto I. lékařská zpráva ze dne 11. 6. 2010 doc. MUDr. L. S., CSc. ještě ne (tato lékařská zpráva hovoří zatím jen o tom, že *„žalobce je sledován v ... ambulanci pro zdravotní potíže, které vedly k výraznému zhoršení psychické a fyzické kondice v posledních dvou letech. V důsledku psychosomatické poruchy, která byla provázena nápadnou podvábou a oslabením celkového fungování, nebyl schopen adekvátně zvládat studijní zátěž ... a že se žádá o laskavé zohlednění zdravotních problémů jmenovaného při rozhodování o prodloužení doby nutné k vykonání státní závěrečné zkoušky.“*

Nejvyšší správní soud se domnívá, že zásadním pochybením s dopadem na zákonnost rozhodnutí není ani to, že rozhodnutí rektora žalované mlčí i o II. lékařské zprávě Doc. MUDr. L. S., CSc. ze dne 27. 8. 2010, jíž se stěžovatel výslovně nedovolává v žádosti ze dne 19. 10. 2011 o povolení výjimky ze studijního a zkušebního řádu, která předchází aktuální III. lékařské zprávě ze dne 18. 10. 2011. Je tomu tak proto, že obě lékařské zprávy jsou obsahově shodné v diagnóze stěžovatele (dysthymie) a nevykazují žádné podstatné odchylky. Tak lékařská zpráva ze dne 27. 8. 2010 konstatuje, že pacient „*je léčen pro diagnózu dysthymie ... jde o chronickou depresivní náladu, jejímž podstatným rysem je velmi dlouho trvající snížení nálady, které však nesplňuje kriteria pro mírnou nebo středně těžkou periodickou depresivní poruchu. Pacienti mají obvykle období, které trvají dny nebo týdny, kdy se cítí dobře, ale většinu času (často nepřetržitě několik měsíců) se cítí unaveni a depresivní. Všechno vyžaduje úsilí, z ničeho nemají radost, špatně spí, cítí se nepřiměřeně, obvykle stačí na základní požadavky každodenního života. Porucha obvykle začíná v rané dospělosti a trvá nejméně několik roků. Když začne později, je často následkem depresivní fáze a souvisí se zármutkem a zřejmým stresem*“. Uvedená lékařka ke své zprávě dodává i to, že se dysthymie považuje za mírnou chronickou depresi a stejně tak je v praxi léčena. Právě proto, že nejde o hlubokou depresi, která pacienta vyřadí z fungování, bývá diagnostikována se značným zpožděním.

Aktuální lékařská zpráva Doc. MUDr. L. S., CSc. ze dne 18. 10. 2011 pak hovoří tak, že žalobce je sledován v ambulanci lékařky pro „*zdravotní potíže, které vedly k výraznému zhoršení psychické a fyzické kondice v průběhu studia, zejména v posledních letech. V důsledku psychosomatické poruchy, která byla provázena nápadnou podvábou a oslabením celkového fungování, nebyl schopen adekvátně zvládat studijní zátěž. Po zahájení léčby a v důsledku podávání medikamentů se stav výrazně zlepšil, což zpětně potvrzuje správnost diagnostického závěru (dysthymie) a zvoleného způsobu léčby. Jedná se o poruchu s dlouhodobějším průběhem, proto předpokládáme, že bude nadále v naší ambulantní léčbě, dokud to bude stav vyžadovat*“.

Stavu věci a zákonu potom odpovídá i úvaha rektora žalované vyslovená v rozhodnutí ze dne 8. 11. 2011, č. j. 4533/2011-R, spočívající v tom, že byl-li stěžovatel schopen vyhodnotit své psychické potíže a vyhledat odbornou lékařskou pomoc, a sám netvrdil nebo by to objektivně vyplývalo z tehdy aktuální lékařské zprávy Doc. MUDr. L. S. CSc. ze dne 18. 10. 2011, že jeho zdravotní stav omezil či zcela vyloučil jeho možnost se racionálně rozhodovat o realistickém přístupu k přijetí opatření ohledně dokončení studia, musel být také schopen podat si žádost o přerušení studia, které by jeho problémy mohlo řešit. Ostatně této úvaze odpovídá i II. lékařská zpráva ze dne 27. 8. 2010, která hodnotí onemocnění stěžovatele jako mírnou chronickou depresi. Tato úvaha vychází z vyhodnocení tvrzení stěžovatele uvedených v žádosti ze dne 19. 10. 2011, z obsahu přiložené lékařské zprávy (ale objektivně i z ostatních lékařských zpráv, které jsou shodné) a je v souladu i se základními principy logického uvažování.

Stěžovatel v druhé části kasační stížnosti vytýká také krajskému soudu, že se z důvodů uvedených v první části tohoto mimořádného opravného prostředku nelze ztotožnit ani s postojem tohoto správního soudu, který rovněž nepovažuje absenci I.

pokračování

lékařské zprávy ze dne 11. 6. 2010 a II. lékařské zprávy ze dne 27. 8. 2010 v procesu hodnocení za zásadní pochybení žalované s dopadem na zákonnost rozhodnutí.

Zde je třeba opět především konstatovat, že všechny lékařské zprávy, které jsou obsahem správního spisu, jsou zcela shodné v diagnóze stěžovatele (dystymie), nevykazují žádné věcné odchylky a ani změny v rozhodných údajích, zejména pak v diagnóze. Není proto zásadním pochybením s dopadem na zákonnost rozhodnutí, jestliže je v napadeném rozhodnutí zmiňována pouze aktuální III. lékařská zpráva ze dne 18. 10. 2011. Konstatování stěžovatele v kasační stížnosti, že lékařské zprávy I. a III. nejsou shodné, neboť lékařská zpráva III. již uvádí název potvrzené diagnózy, zatímco lékařská zpráva I. tuto diagnózu ještě neuvádí, vlastně spíše svědčí ve prospěch aktuální III. lékařské zprávy, která byla zásadním podkladem pro rozhodování (všechny lékařské zprávy ale hovoří naprosto shodně o psychosomatické poruše). Uvedené charakteristiky všech lékařských zpráv a jejich věcná shoda proto nemohou způsobit zásadní pochybení žalované a krajského soudu s dopadem na zákonnost rozhodnutí, i když výslovně byla hodnocena jen aktuální III. lékařská zpráva ze dne 18. 10. 2011. Za stavu věcné shody všech lékařských zpráv by proto zrušení rozhodnutí z toho důvodu, že byla výslovně hodnocena jen aktuální lékařská zpráva, nic nepřineslo z hlediska zákonnosti rozhodnutí.

Třeba ovšem dodat i to, že krajský soud v kasační stížnosti napadeném rozsudku hodnotil výslovně i lékařskou zprávu ze dne 11. 6. 2010, a vzal na vědomí patrně i obsah lékařské zprávy ze dne 27. 8. 2010, kterou však nehodnotil, protože na ni stěžovatel ve své žádosti ze dne 19. 10. 2011 neodkazoval. V tomto směru lze v podrobnostech odkázat na vyčerpávající odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu.

Vzhledem k tomu, že správní orgán měl všechny lékařské zprávy k dispozici, nebylo ani nutné, aby je stěžovatel znovu předkládal či doplňoval na základě výzvy správního orgánu.

Nejde přehlédnout ani to, že šlo o řízení ohledně žádosti stěžovatele o výjimku ze Studijního a zkušebního řádu Univerzity Palackého v Olomouci ze dne 14. 4. 2005 č. A-6/2005 ve formě prominutí nevykonání státní závěrečné zkoušky ve lhůtě určené v tomto studijním a zkušebním řádu, na níž není právní nárok. Rektor žalované promítl veškeré své úvahy do odůvodnění rozhodnutí, které tak splňuje náležitosti kladené na toto rozhodnutí. Řádně odůvodněná správní úvaha rektora je již obsažena v tomto rozsudku a na níž se proto v podrobnostech odkazuje. Jde tedy o takovou správní úvahu, do níž krajský soud nemohl zasáhnout, a vyvozovat z ní jiné, nebo přímo opačné závěry.

Nejvyšší správní soud proto považuje již uvedené námitky kasační stížnosti a argumenty, jež ji odůvodňují, za neopodstatněné.

S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je nedůvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 poslední věta s. ř. s.).

Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1, věta první s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá ani právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému správnímu orgánu podle obsahu spisu žádné náklady v řízení o kasační stížnosti před soudem nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. června 2014

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu